

[Valdemar Thomsen.]

Beslutning taget af Landbrugernes Sammenlutning og Erhvervsudvalget i Fællesskab, et Vidnesbyrd. Ved den Lejlighed enedes man bl. a. om at gaa ud og søge Tilslutning fra 50 000 Landmænd til at anvende faglige Magtmidler, samtidig med at man vil søge at skabe en stærk Kampfond. Alt dette, mener jeg, er Udtryk for, at vore Anskuelse deles af mange, ogsaa af mange, som ikke endnu i politisk Henseende har givet os Tilslutning. At en overmægtig Presse i en Valgsituation kan forvirre Begreberne, ændrer ikke ved det faktiske, og det burde, synes det mig, Statsministeren tage til Efterretning, hvis han mener noget alvorligt med at indbyde alle politiske Anskuelse til en Forhandling om Forfatnings- og Grundlovsspørgsmaalet.

I denne Forbindelse vil det være rimeligt at minde om, at et Parti i vort Naboland, nemlig Bondeforbundet i Sverige, der gaar ind for tilsvarende Tanker som Det frie Folkeparti, saa sent som ved Valget i 1914 kun fik 1507 Stemmer. Partiet manglede dengang, ligesom vi nu, en Presse til at støtte sig, men allerede i 1932 raadede Bondeforbundet over ca. 30 Blade og fik i det Aar 350 000 Stemmer. Altsaa i Løbet af kun 18 Aar naaede Partiet at faa en Repræsentation paa Rigsdagen af ikke mindre end 59, simpelt hen fordi Partiet gik ind for Landbruget, gik ind for en virkelig tidsvarende Politik til Gavn for det svenske Landbrug. Vilde det nu ikke have været urimeligt, spørger jeg den højtærede Statsminister, om et saadant Parti, hvis man f. Eks. i 1920 i Sverige havde staaet over for tilsvarende Afgørelser som nu vi, ikke havde faaet Medindfyldelse paa et for Landet langt ud i Fremtiden skæbnebestemmende Spørgsmaal?

Saa meget er i hvert Fald sikkert, at den højtærede Statsminister vilde ringeagte en parlamentarisk Regering, der i en tilsvarende Situation var gaaet uden om Socialdemokratiet, var gaaet uden om dette Parti paa et Tidspunkt, da man virkelig kunde sige, at det gav Udtryk for Anskuelser i store Dele af Befolkningen. Jeg fremhæver dette for at henstille til den højtærede Statsminister, at han, saafremt han altsaa mener noget med sine Udtalelser ved Forelæggelsen, ogsaa drager Omsorg for, at Repræsentanter for alle Anskuelse, og ikke mindst de Anskuelse, som man ved deles af de mange i Befolkningen, drages med ind i Arbejdet.

Nu da Afgørelsen af Forfatningsspørgsmaalet er skudt et Stykke ud i Fremtiden,

vil der ingen Grund være til for Øjeblikket at fremsætte principielle Betragtninger vedrørende det eventuelle fremtidige Landstings Sammensætning, om Valgretsaldere o. s. v. Hvis det virkelig er Mening, at Landstinget skal fjernes, saa er det, forekommer det mig, i høj Grad letsindigt, som Forslaget forudsætter, at lade Medlemmer af dette Ting — de er jo da kun Mennesker — indtræde i en Kommission, som skal overflødiggøre Tinget. Saa meget er sikkert, at hvis Landstinget skal have en saa udstrakt Repræsentation, som man her faar Indtrykket af, det er Mening, saa vil Afgørelsen blive trukket i Langdrag, — det kan man paa Forhaand gaa ud fra —, og det hele vil formentlig ende med et negativt Resultat.

For imidlertid i en overskuelig Tid at faa Nytte af denne Kommission, som nu bliver nedsat, kunde jeg tænke mig, at den, forinden den tager fat paa selve Forfatningsspørgsmaalet — og det haster aabenbart ikke —, da inden for et snævrere begrænset Tidsrum som en første Opgave fik dette at udarbejde Regler, der kort udtrykt skulde gaa ud paa at værne om baade Aanden og Bogstaven i den Grundlov, vi har.

At skabe Respekt for den nuværende Grundlov skulde synes mere nærliggende end at lave en ny, som man maa formode heller ikke skal respekteres.

Det kan nemlig ikke skjules, at der lægges i al Almindelighed en himmelraabende Ringægt for Dagen, ikke alene med Hensyn til Grundlovens Aand og Bestemmelser, men, hvad der er værre, vises Respektløshed for de Rettigheder, som igennem Grundloven skulde sikres alle Samfundsborgere. Det er lige ved at blive saadan — det Indtryk faar man —, at Storindustrien og Højfinansens paa den ene Side og Fagorganisationernes Mænd paa den anden Side er i Færd med at blive en Stat i Staten, medens ærlige, stræbsomme Hjem, der ikke kan betegnes som Magthavernes Kælebørn, faktisk degraderes til andenklassens Borgere og faar Lov at hutle sig igennem, som de bedst kan.

Gennem de økonomiske Misforhold i vort Land vises der Folkestyret og Demokratiets hellige Grundsætninger om Menneskerettigheder en Hensynsløshed, som jeg synes man bør paatale ved en saadan Lejlighed. Det er nemlig en Respektløshed, der kan faa skæbnesvangre Følger for Sundheden i og dermed Tilliden til Folkestyret. Naar Ansvarer i den Grad forflygtiges, som Tilfældet er, med Fare for, at vi bliver distanceret af vore Nabolande, saa begynder mange at tvivle paa, om vi under de Former